

GARGANTÈ

THOMAS TAYLOR

ILLUSTRATO TOM BOOTH

GARGANTÈ

Versta iš
Thomas Taylor
GARGANTIS
Walker Books Ltd, London,
2020

MAKSUI T. T.

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos
Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Tekstas, Thomas Taylor, 2020

© Iliustracijos, Tom Booth, 2020

Pirmą kartą anglų kalba 2020 metais pavadinimu

Gargantis išleido *Walker Books Ltd*,

Londonas, Jungtinė Karalystė.

Lietuvių kalba išleista susitarus su *Walker Books Ltd*,

Londonas, Jungtinė Karalystė.

Visos teisės saugomos.

© Vertimas į lietuvių kalbą, Viktorija Uzėlaitė, 2021

© Lietuviškas leidimas, leidykla „Niekio rimto“, 2021

ISBN 978-609-441-762-7

THOMAS TAYLOR

ILIUSTRAVO TOM BOOTH

GARGANTÈ

Iš anglų kalbos vertė Viktorija Uzėlaitė

Vilnius
2021

1 Keselio sala

+ v a r v a n . a e z i i . m e i i . f r a p i i .
i a v a i i . n a p i i i i . i r a p x

Automatinis
Snapų uolyno
svyturys

MĒLIO ILANKOS ŽEMĒLĀPIS

Nežināmās sīkardis

Slanksmēlis

Snapų uolynas

Saugus bellas

Sudužēs
laivas

Mēlio svyturys

uostas

Jūros
Mēlis

Ējurpo slēnis

Šiaurrietuvalarių vėjai

ŠIAURRIETUVALARIŲ VĖJAI

Negandos švyturys

Snary uolynas

Stiprios srovės

ŠIAURRIETUVALARIŲ VĖJAI

Stiprios srovės

Verpatas

Stiprios srovės

Stiprios srovės

Roma upė

Kontrabandininkų urvai

Paridolijos kalnas

TURINYS

GOBTUVAS.....	11
ŽIOPLIAI IR KEISTUOLIAI.....	15
JŪROS GIESMĖ.....	19
VĒJŲ UŽGRŪDINTI ČIONYKŠČIAI.....	26
KATĒ DĒŽĒJE.....	32
MĒLIO SLAPTARAŠTIS.....	37
ŽYBSNIS.....	45
VĒPLA.....	52
FRAGAIŠTINGOS STICHIJOS.....	57
TAMSUS ŠALTAS JŪROS DUGNAS.....	65
TIESIAI Į DEŠIMTUKĄ!.....	70
GENIJUS.....	75
LIEPSNIUKĖ.....	80
AKIŲ DŪMIMAS.....	86
KATĒ. EINANTI PRIEŠ LAIKRODŽIO RODYKLĘ.....	92
„ŽVITRI KIBIRKŠTIS“.....	99
SENO ŽVAIRIO VARIKLIS.....	107
JŪRININKO MOKINYS.....	113
ŠIURPUS PADARAS.....	120
PASKUTINIS IŠ VAKARIŲ.....	125
NUTRENKTAS. BET GYVAS.....	132
BEŽDŽIONŽUVĖ.....	136
KEKSIUKAI IR KITI KYŠIAI.....	142
MAMUTAI IR NARVALAI	147

KALNŲ DREBĖJIMAS.....	153
KRYPTĖ ŽENKLĖ.....	158
ROMBINIAI LANGIUKAI.....	162
DRASTIŠKOS PRIEMONĖS.....	166
„SLIDUS SUKČIUS“	173
ČIRŠKINTAS MOLIUSKAS.....	181
MANDARINAI DEŠINIAJAI RANKAI.....	188
SLAPTI MYGTUKAI.....	193
VISA REGINTI AKIS.....	199
VANDENYNŲ ELIKSYRAS.....	206
GARGANTĖ!.....	213
MASALAS UŽKABINTAS.....	219
ŽENKLAS.....	225
GARGUTĖ.....	232
DVI KOMPASŲ KRYPTYS.....	237
FIRMA TAISYKLĖ.....	242
GILUS PANĖRIMAS.....	247
VERPETAS.....	252
GAUSOS EŽERAS.....	259
KRAUPIOS PERMAINOS.....	264
SLAPČIAUSIA PASLAPTIS.....	269
GARGANTĖS SARGYBINIS.....	274
MAŠINKRABIS.....	280
HERBŲ SPRENDIMAS.....	286
APIE AUTORIŲ	295

GOBTUVAS

Ko jau ko, o atvykėlių viešbučiuose netrūksta. Juk viešbučiai dėl jų ir dirba. Tačiau nė viename pasaulio viešbutyje neapsilanko tiek *keistuolių* kaip „Didžiajame Nautilė“.

Pavyzdžiui, pažvelkime į tą vyruką. Tą patį, kuris ką tik parėjo iš audros. Tą, kuris žingsniuoja marmurinėmis tuščio vestibulio grindimis. Matot? Nuo ilgo guminio jo lietaučio kliokia vanduo, veidas paslėptas po didžiuliu gobtuvu. Net kalbėdamasis su registratore jis nenusiėmė gobtuvo ir nė akimirkai nepaleido savo bagažo – metalu kaustytos medinės skrynios, kurią laikė pirštinėta ranka.

Kas jis toks? Kokia jo istorija?

Kas toje skrynioje?

Veikiausiai niekada nesužinosim. Nieko tokio. Žmonės turi teisę į privatumą. Privatumas – tai dar vienas dalykas, kurio

viešbučiuose sočiai. Be to, vyras kažkodėl kėlė šiurpą, atrode kažkuo grėsmingas, taigi, atvirai tariant, ir *netroškau* to žinoti. Man palengvės, kai jis pakils į savo kambarį toli nuo manęs ir užsiims savo juodais slaptais darbeliais, dėl kurių čia atsibeldė. Jis pasiėmė raktą, pasitraukė nuo registratūros stalo...

...ir pasuko prie manęs!

Atsisėdau tiesiai ir pasitaisiau kepurę.

– Kuo galėčiau padėti, pone? – paklausiau, kai vyras per ilgu paltu sustojo prie mano stalo kamarėlėje.

Pakėlęs galvą gobtuvo viduje išvydau tik tamsą. Kepurė ėmė čiuožti ant pakaušio, tad pasitaisiau ją.

– Herbertas Apelsinas, – iš gobtovo atsklido balsas ir aš susigūžiau. Balsas skambėjo taip nenatūraliai, kad man kūnas nuėjo pagaugais.

– T-tikrai taip, pone, – patvirtinau. – Aš Herbis Apelsinas, „Didžiojo Nautilo“ viešbučio radinių biuro valdytojas. Jūsų paslaugoms. Ar ką nors pametėte?

Mieste nugriaudėjo perkūnas, dundėjo taip, lyg šuoliuotų žirgų kaimenė. Kartu su griausmu žybtelėjęs žaibas nutvieskė tik tamsą vyro gobtuve. Vėjas bloškė į langus lietaus lašus, sumirgėjo viešbučio lempos.

Vyras gunksojo nejudėdamas, varvindamas man ant stalo vandenį.

– G-gal skėtį? – spėjau.

Dirstelėjau į metalu kaustytą skrynelę vyro rankoje. Į tokią sunkiai tilptų net atsarginės apatinės kelnės.

– O gal lagaminą?

Mano balsas darėsi vis spigesnis.

Vyras dar labiau palinko, gobtuvas vos neužkrito man ant veido. Šnervės prisipildė šlapio palto ir nevalytų dantų smarvės.

– Herbertai Apelsine, nekamantinėk, ką pamečiau, – pasigirdo vyro balsas. Atrodė, kad kiekvienas žodis iš jo pareikalauja baisinių pastangų. – Paklausk, ką radau.

Vėl trenkė žaibas ir viešbučio šviesos užgeso.

Taip, žinau, ką galvoji. Tu, kuris sėdi jaukiuose namuose ir išpūtes akis skaitai knygą, laukdamas, kol man nutiks kas nors šiurpaus. Manai, kad persigąsiu. Prisipažinsiu, buvo kilusi tokia mintis. Bet dirbdamas „Didžiojo Nautilo“ radinių biuro valdytoju išmoksti elgtis profesionaliai. Gerai jau, gal ir nesu baisiai drąsus, bet juk sėdėjau *savo* darbo vietoje, už *savo* nublizginto stalo, ir valdžiau visą pamestų daiktų ir žvilgančių sagų pasaulėlį. Todėl šviesoms vėl įsižiebus tebesėdėjau toje pačioje vietoje, abiem rankomis gniauždamas radinių biuro valdytojo kepurę, ir mirksėdamas žiūrėjau į tuštumą.

Nes vyras su dideliu gobtuvu, be abejo, buvo dingęs.

ŽIDPLIAI IR KEISTUOLIAI

Antra radinių biuro taisyklė skelbia: „Išlik ramus ir stenkis šypsotis“.

Jūs išties nustebtumėte pamatę, kokių dalykų atnešama į mano radinių biurą: niekniekių, puošmenėlių, įvairiausių smulkmenų. Kartą čia buvo pristatyta tikra alsuojanti žmogiška būtybė, bet tai jau kita istorija. Turi bet kokiomis aplinkybėmis išlikti ramus ir santūrus, elgtis taip, tarsi romėnų šalmai, dirbtinės šnervės ar žiemos sode paliktos kruvinos žvakidės būtų radinių biuro kasdienybė. Taigi, kai įsižiebė viešbučio lempos ir aš pamačiau, kad Gobtuvas ne tik dingo, bet ir kai ką paliko ant mano stalo, iškart prisiminiau antrąją taisyklę.

– Jūs atnešėt pamestą daiktą? – paklausiau tuščios erdvės, kur ką tik stovėta vyro. – Tik nesuprantu, kodėl mane šiurpinat.

Persisvėręs per stalą pamačiau prie pagrindinių laiptų vedantį vandens pėdsaką. Panorėjęs būčiau galėjęs juo pasekti ir išsiaiškinti, kuriame kambaryje apsistojo Gobtuvas.

Jei tik būčiau panorėjęs.

O koks tas daiktas ant mano stalo? Na, patys pasižiūrėkit.

Tai kriauklė.

Keista, spygliuota kriauklė – perlų baltumo, susisukusi iki pat smailaus galiuko. Šiek tiek lenkti spygliukai išsidėstę ant vijų vienodais atstumais. Paėmęs kriauklę pažvelgiau į angą (taip, tai buvo viena tų kriauklių). Kriauklė atrodė sunkesnė, nei turėtų būti, o papurčius viduje kažkas dzingtelėjo. Viename šone buvo žalvariu apkraustuota skylutė. Gal viduje kažkas yra? Atsargiai priglaudžiau kriauklę prie ausies.

– Girdžiu jūrą, – apimtas palengvėjimo nervingai sukikėnau. – Vadinasi, ji tuščia, ar ne?

– Arba tavo galva tokia, – ištarė erzinantis balsas.

Apstulbęs vos neišmečiau iš rankų kriauklės. Iš už didelio vazoninio paparčio prie mano kamarėlės išėjo viešbučio vadybininkas ponas Moliuskas. Paėmė iš manęs kriauklę.

– Oho, kaip blizga. – Jo akys nušvito. – Ko gero, šio to verta. Apelsine, ką ketini su ja daryti?

– Pone, ją atnešė man, – tariau. – Naujasis svečias.

Tai išgirdus baisieji senio Moliusko ūsai pasišiaušė ir jis vos nesviedė kriauklės man atgal.

– Tu su juo kalbėjaisi? – smakru baugščiai rodydamas į laiptus paklausė jis. – Jis su tavim kalbėjosi?

Patraukiau pečiais, vildamasis, kad jis pasitenkins tokiu atsakymu.

Moliuskas pirštais persibraukė retėjančius plaukus.

– Kodėl pas mus susirenka didžiausi keistuoliai? – daugiau savęs paties paklausė jis.

Vėl truktelėjau pečiais.

Juk jis tikrai turėjo žinoti atsakymą. Vasaros prisiminimai jau buvo išblėšę ir Jūros Mėlis taip seniai nebeapsimetinėjo paprastu pajūrio miesteliu, kad net suabejojau, ar grįžus turistams jam dar pavyks tai padaryti. Žiema neskubėjo trauktis, įlankoje siautėjo audra, tokia galinga, kokios dar nebuvo matęs. Jūra virto įtūžusiu žvėrimi, o vėjas taip užavo, kad atrodė, nulups dantų emalį. Tokiu metų laiku tik keistuoliai ir žiopliai gali atsibelsti į Jūros Mėlį. Ir kurgi kitur tiems keistuoliams ir žiopliams apsistoti, jei ne „Didžiajame Nautilė“?

– Pone, o *jūs* kalbėjot su juo? – įsidrąsinęs paklausiau. – Jo balsas mažumėlę... na, suprantat. Kaip manot, ar jo balsas mažumėlę... na, suprantat?

– Nebūk nepraustaburnis! – staiga atitokęs užriko ponas Moliukas. – Vaike, gavai naują pamestą daiktą ir turi juo pasirūpinti. Be abejo, jis nepaprastai vertingas. Kuo greičiau kibk į darbą.

Tai taręs jis apsisuko ant kulno ir nužirgliojo.

Viešbučio registratorė Gintarė Gris nusišypsojo man iš kito vestibulio galo, tarsi sakydama: „Nesijaudink, Herbi. Juk žinai, koks jis. – Tačiau pakeltas jos antakis bylojo: „Tik nerodyk jam tokios minos!“

Taigi aš išsišiepiau jai, mintyse tardamas: „Oi! Tu teisi“, ir pakėliau seną storą žurnalą.

Aš ir prieš mane buvę radinių biuro valdytojai į žurnalą surašydavome viską, kas būdavo atnešama į radinių biurą, taip pat pažymėdavome sėkmingai gražintus daiktus. Žurnalas

APIE AUTORIŲ

Thomas Tayloras – apdovanojimų pelnęs knygų vaikams rašytojas ir iliustruotojas. Jis sukūrė viršelį pirmam Didžiosios Britanijos „Hario Poterio“ leidimui, paskui parašė ir iliustravo kelias paveikslėlių knygas ir iliustruotus romanus. Jis iliustravo Marcuso Sedgwicko romaną „Scarlett Hart: Monster Hunt“ („Skarletė Hart: Monstrų medžioklė“). Thomas Tayloras gyvena pietinėje Anglijos pakrantėje.

Jūros Mėlis – mažas ir jaukus pajūrio miestelis, tačiau tai nėra paprastas kurortas. Iš tiesų jį gaubia legendos ir paslaptys, kurias pasiryžta išsiaiškinti du vaikai – prieš dvylika metų dingusių tėvų ieškanti Violeta bei viešbučio radinių biuro prižiūrėtojas Herbertas. Šįkart nuotykių ieškotojų dėmesį patraukė jūreivių legenda apie Gargantę – milžinišką audrą, grasinančią sugriauti miestelį. Įtraukiantis nuotykių pasakojimas patiks ne tik vidutinio mokyklinio amžiaus skaitytojams, bet ir visiems mįslingų istorijų gerbėjams.

T. Tayloras nuo pat mažens žavėjosi vaiduokliais bei pabaisomis, tad užaugęs nusprendė rašyti paslaptingas istorijas vaikams. Knygą apie Gargantę bei kitus pasakojimus apie Jūros Mėlio legendas iliustravo amerikiečių dailininkas Tomas Boothas. Tai antroji „Jūros Mėlio legendų“ serijos knyga, tačiau kiekvienoje istorijoje – vis naujas įtraukiantis nuotykis, todėl jas galima skaityti ir ne iš eilės. Thomui Taylorui labai patiko rašyti apie bauginančias pajūrio miestelio paslaptis, tad galbūt ateityje sulauksime ir daugiau istorijų.

„Jūros Mėlio legendų“ seriją sudaro:

„Malamandra“

„Gargantė“

„Pašmėklis“

Redaktorė Giedrė Kmitienė

Korektorė Eglė Devižytė

Maketavo Miglė Dilytė

Tiražas 2500 egz.

Išleido leidykla „Nieko rimto“

Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print

Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

– Herbertai Apelsine, nekamantinėk, ką pamečiau, – pasigirdo vyro balsas. Atrodė, kad kiekvienas žodis iš jo pareikalauja baisinių pastangų. – Paklausk, ką radau.

Vėl trenkė žaibas ir viešbučio šviesos užgeso.

Virš Jūros Mėlio pamažu tvenkiasi debesys ir kyla vėjas. Miestelio žvejai kalba, kad laukia siaubinga audra, kurią sukels milžiniška jūrų pabaisa. Anot pasakojimų, pabudo Gargantė – šiurpi senovinė būtybė, iki šiol miegojusi pajūrio olose. Jūros Mėlio gyventojų laukia galas, jei pabaisa negaus to, ko ieško...

O ko ji ieško? Kalbama apie kažkokį iš jos olos pagrobtą lobį... Hm. Lyg tyčia „Didžiojo Nautilo“ viešbučio radinių valdytojas Herbertas Apelsinas ką tik gavo labai keistą senovinį daiktą, kurio trokšta beveik visi miestelio gyventojai. Ar tai galėtų būti TAS lobis? O jeigu taip – tai KAS jį pavogė iš Gargantės olos? Miestelyje, pilname paslapčių, įtarti galima kiekviena!

Kita autoriaus knyga:

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-762-7

9 786094 417627

